

Tomelilla kommun

Revisorerna

Till fullmäktige i Tomelilla kommun
organisationsnummer 212000-0886

Revisorernas redogörelse för år 2021

I enlighet med kommunallagens krav har vi granskat all verksamhet som bedrivs inom styrelsens och nämndernas verksamhetsområden. Vi har genom lekmannarevisorer granskat den verksamhet som bedrivs i kommunens bolag samt genom utsedda revisorer granskat verksamheten i kommunens kommunalförbund. Vi har bedömt om verksamheten skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig.

Revisionens arbete syftar ytterst till att ge fullmäktige underlag för ansvarsprövning. Under det löpande verksamhetsåret har revisorerna återkopplat resultatet av genomförda granskningar till dem som blivit granskade. Resultatet av djupgranskningar har fortlöpande överlämnats till fullmäktige.

Granskningens inriktning och resultat

Vi har granskat styrelsens och nämndernas verksamhet i den omfattning som vi anser motiverat. Granskningsinsatserna har planerats med utgångspunkt från genomförd riskanalys. Utifrån riskanalysen har ett antal prioriterade granskningsområden framkommit vilka har dokumenterats i en revisionsplanering för 2021. Planeringen har följts under året.

För att möjliggöra en effektiv granskning har de förtroendevalda revisorerna fördelat olika bevakningsområden mellan sig. Varje revisor har tagit del av protokoll och annan viktig dokumentation inom bevakningsområdet. Revisorernas arbete och iakttagelser har redovisats vid revisionens möten.

Revisorerna har även informerat sig genom att bjuda in nämnder och styrelse samt förvaltningsföreträdare till revisionens möten.

Årlig granskning

Grundläggande granskning av nämnder och styrelse

Revisorerna har tagit del av protokoll, verksamhetsplaner och uppföljningar, granskat interna kontrollplaner och andra handlingar samt genomfört dialogmöten med samtliga nämnder och

styrelser och ledande tjänstemän under hösten 2021. Inom ramen för årets grundläggande granskning har även en enkätundersökning genomförts där respektive nämnd/styrelse och ersättare har fått besvara frågor som berör nämndens verksamhetsstyrning och uppföljning, nämndens identifierade risker och utmaningar framöver samt frågor kring nämndsledamöternas uppdrag och förutsättningar. Därtill har särskilda verksamhetsspecifika frågor inklusive hur pandemin påverkat nämndens förutsättningar att utföra sitt uppdrag och nå sina mål samt genomgång av nämndens delårsbokslut med fokus på ekonomi och måluppföljning utgjort grund för årets grundläggande granskning.

Resultatet av genomförda dialogmöten med nämnder och styrelser samt erhållen dokumentation och iakttagelser har sammanställts i en rapport.

Granskning av årsredovisning och delårsrapport

Översiktlig granskning av delårsrapport

KPMG har, i enlighet med vad kommunallagen föreskriver, översiktligt granskat Tomelilla kommuns delårsrapport per 2021-08-31. Syftet med granskningen är att bedöma om kommunfullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning och det lagstadgade balanskravet kommer att uppnås.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de av fullmäktige fastställda finansiella målen. Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Vår sammanfattande bedömning är att resultatet enligt delårsrapporten är förenligt med de fastställda verksamhetsmålen. Gällande prognosen för år 2021 har vi inte funnit några indikationer på att kommunstyrelsens bedömning skulle vara väsentligen felaktig.

Vi har inte funnit något som tyder på annat än att verksamheten allmänt sett har bedrivits på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt.

Granskning av årsbokslut och årsredovisning

Se separat rapport.

Fördjupade granskningar

Under året har revisorernas granskningar kompletterats med fördjupade granskningar till vilka sakkunniga biträden anlits. Följande djupgranskningar har genomförts:

- Granskning av samverkan kring barn och unga med behov av samordnade insatser
- Granskning av fastighetsunderhåll och underhåll av grönytor
- Granskning av det förebyggande arbetet mot otillåten påverkan
- Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete inom äldreomsorgen
- Uppföljning av granskningar utförda 2019
- Granskning av arbetet med våldsutsatta personer i nära relationer

Samtliga granskningsrapporter har tillsänts kommunfullmäktige löpande under året.

Granskning av samverkan kring barn och unga med behov av samordnade insatser

Revisorerna i Region Skåne har uppdragit till Helseplan Consulting Group AB att genomföra en granskning av samverkan kring barn och unga med behov av samordnade insatser. Syftet med granskningen har varit att bedöma om det finns en ändamålsenlig samverkan mellan Region Skåne och Skånes kommuner kring barn och unga med behov av samordnade insatser i enlighet med lagar och gemensamma regelverk. Vad gäller Tomelilla kommun har granskningen avsett familjenämnden.

Helseplan bedömer att det till viss del finns en ändamålsenlig samverkan mellan Region Skåne och Tomelilla kommun kring barn och unga med behov av samordnade insatser i enlighet med lagar och gemensamma regelverk. Tomelilla kommun följer till viss del gällande överenskommelser, riktlinjer och rutiner. Ansvarsfördelningen mellan Region Skåne och kommunen är till viss del tydlig men eftersom det uppstår oklarheter avseende insatser för barnet/ungdomen bedöms den inte ändamålsenlig.

Kommunens verksamheter har låg kännedom om överenskommelser, ansvarsfördelning och samordnade individuella planer (SIP) och vi bedömer att det där finns ett behov av informations- och utbildningsinsatser och så även i den politiska organisationen. Vidare bedömer vi att den interna kontroll som ska säkerställa att samverkan följs upp och vid behov resulterar i förbättringsåtgärder inte är tillräcklig och att verksamheterna har låg kännedom om den uppföljning som sker.

Granskning av fastighetsunderhåll och underhåll av grönytor

Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens och Österlenhem AB:s fastigheter och grönytor sköts på ett ändamålsenligt och värdesäkrande sätt. Granskningen utgör en samordnad granskning mellan kommunens revisorer och lekmannarevisorerna i Österlenhem AB.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att underhållet av fastigheterna, både Österlenhem AB:s och kommunens, sköts på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt. Dock saknas vissa styrdokument och rutiner för att hantera fastighetsunderhållet, främst digitala fastighets-/underhållssystem.

För närvarande finns det inga långsiktiga underhållsplaner varken för Österlenhem AB eller för kommunens fastigheter. Ändamålsenliga och aktuella underhållsplaner finns för kommunen men de är kortsiktiga och består främst av budget för innevarande år och plan för två år framåt. Hur ändamålsenliga planerna är, är svårt att bedöma på längre sikt.

Uppföljning av underhållsplanerna görs. Besiktningar och kontroller görs av fastighetsunderhållet, grönytor och rekreationsområden. Underhållet utförs enligt de planer som är upprättade, även om de är kortsiktiga.

Beslut om när underhåll av främst installationer i fastigheter ska ersättas av nyinvesteringar tas på ekonomisk grund. Kalkyler görs över vad som är mest lönsamt. Gammal teknik måste hur som helst förr eller senare ersättas med ny teknik. Statistik och nyckeltal används men i begränsad omfattning. Implementeringen av de fastighetssystem som planeras bör öka möjligheterna till att använda mer statistik.

Granskning av det förebyggande arbetet mot otillåten påverkan

Syftet med granskningen har varit att översiktligt bedöma om berörda nämnders arbetsformer, uppföljning och kontroll mot otillåten påverkan sker på ett ändamålsenligt sätt.

Vår sammanfattande bedömning är att kommunstyrelsen, byggnadsnämnden, vård- och omsorgsnämnden samt familjenämnden inte fullt ut har säkerställt ändamålsenliga arbetsformer och tillräcklig uppföljning och kontroll avseende det förebyggande arbetet mot otillåten påverkan. Av granskningen framgår att det finns ett behov av att aktualisera frågan i kommunen, att tillhandahålla utbildning samt att se över och säkerställa att riskreducerande rutiner och kontroller finns på plats i tillräcklig utsträckning.

Granskning av systematiskt arbetsmiljöarbete inom äldreomsorgen

Syftet med granskningen har varit att bedöma huruvida kommunstyrelsen bedriver ett tillfredsställande systematiskt arbetsmiljöarbete inom äldreomsorgen utifrån lagstiftning och föreskrifter samt kommunala mål och riktlinjer.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att kommunstyrelsen överlag bedriver ett tillfredsställande systematiskt arbetsmiljöarbete inom kommunens äldreomsorg som utgår från lagstiftning och föreskrifter samt kommunala mål och riktlinjer. Vi grundar vår bedömning på att det finns övergripande mål, policy, riktlinjer och rutiner som är styrande för kommunens systematiska arbetsmiljöarbete. Vidare finns rutiner för att löpande undersöka och bedöma arbetsförhållandena. Återrapportering av arbetet sker årligen till kommunstyrelsen och vid arbetsplatsträffar och i berörda samverkansform.

Under Coronapandemin har riskbedömningar inklusive handlingsplaner löpande upprättats kopplat till äldreomsorgens verksamhet utifrån situationens utveckling. Vi noterar dock att skyddsronder (såväl fysiska som sociala och organisatoriska) för 2020 delvis har uteblivit på grund av pandemin och bristande kunskap kring genomförandet. Vidare noterar vi att årliga medarbetarsamtal inte genomförts vid samtliga enheter på grund av covid-19. Granskningen visar även att rapporteringen av tillbud och arbetsskador inte alltid sker systematiskt enligt gällande rutiner och i den omfattning som avvikelser uppstår. Vi ser det som viktigt att kommunstyrelsen säkerställer att dessa förebyggande åtgärder genomförs i enlighet med gällande föreskrifter och rutiner.

Vi bedömer att styrningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet behöver stärkas inom ett antal områden. Exempelvis bör kommunstyrelsen tillse att beslutat reglemente förtydligas i enlighet med Arbetsmiljöverkets beskrivning av politikerns arbetsmiljöansvar kopplat till AFS 2001:1, så att styrelsens arbetsmiljöansvar för kommunens förvaltning samt ansvaret för att fördela uppgifter i det systematiska arbetsmiljöarbetet blir tydligt. Roll- och ansvarsfördelningen bör även tydliggöras i kommunens arbetsmiljöpolicy. Policyn bör även utvecklas med övergripande mål och medel för kommunens arbetsmiljöarbete samt hur policyn årligen ska följas upp. Policyn bör även fastställas av kommunfullmäktige i enlighet med Arbetsmiljöverkets föreskrifter. Kommunstyrelsen bör även säkerställa att nytillträdda chefer får introduktion/utbildning avseende SAM, även under Coronapandemin, och att även mer erfarna chefer regelbundet genomgår utbildning avseende systematiskt arbetsmiljöarbete.

Då kommunstyrelsen har arbetsmiljöansvar för samtliga verksamheter bör kommunstyrelsen i högre utsträckning förvissa sig om att regelbundna undersökningar och riskbedömningar av arbetsmiljön genomförs och att de fortlöpande informeras om pågående ärenden av vikt för de

verksamheter de har arbetsmiljöansvar för. Detta i syfte att säkerställa att nödvändiga åtgärder genomförs. Vi bedömer särskilt att kommunstyrelsen bör följa hur arbetet med att åstadkomma heltid som norm fortlöper inom äldreomsorgen och hur arbetet påverkar medarbetarnas arbetsmiljö.

Uppföljning av granskningar utförda 2019

Syftet med granskningen har varit att bedöma om granskningar utförda under 2019 har haft någon effekt och om den granskade nämnden vidtagit några åtgärder med anledning av de förbättringsområden som framkommit.

Granskningen avser följande granskningar som genomfördes 2019:

- Granskning av avyttring av inventarier
- Granskning av intern kontroll
- Granskning av färdtjänsten
- Granskning av måltidsverkstan
- Granskning av bygglov

Vad gäller granskning av avyttring av inventarier och granskning av färdtjänsten visar uppföljningen att åtgärder vidtagits utifrån rekommendationerna i de tidigare granskningarna.

Uppföljningen av granskning av bygglovsprocessen visar att byggnadsnämnden inte i tillräcklig omfattning vidtagit åtgärder för att minska sårbarheten avseende organisationens personalresurser.

Vad gäller granskning av intern kontroll och granskning av måltidsverkstan visar uppföljningen att åtgärder i huvudsak har vidtagits i enlighet med de rekommendationer som lämnades i de tidigare granskningarna.

Granskning av arbetet med våldsutsatta personer i nära relationer

Syftet med granskningen har varit att kartlägga familjenämndens arbete med våldsutsatta personer i nära relationer och om arbetet sker på ett ändamålsenligt sätt.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att familjenämndens arbete med våld i nära relationer överlag sker på ett ändamålsenligt sätt men att frågan behöver lyftas på en kommunövergripande nivå för att säkerställa att alla kommunens verksamheter får kunskap och kan uppmärksamma ärenden där våld/hot förekommer.

Arbetet med våld i nära relationer är organiserat inom familjenämnden och Individ och familjeomsorgen i Tomelilla kommun. Dock är våld i nära relation ett ämne som spänner över kommunens alla olika verksamheter och kommuninvånare.

Vi ser positivt på det framåtsyftande systematiska arbete som pågår avseende framtagande av stödprocesser, instruktioner och checklistor för hur ett ärende avseende våld i nära relation ska handläggas.

Vidare kan vi konstatera att det kontinuerligt sker utbildning och kompetensutveckling för de som arbetar med dessa frågor. Det finns därtill samverkansformer med kommuner och myndigheter i frågan avseende våld i nära relationer. Vår bedömning är att det är viktigt att

samverkan fortsätter att utvecklas framförallt avseende ärenden som rör hedersrelaterat våld där det enligt vår bedömning finns ett behov av kompetensutveckling.

Lekmannarevision

Utsedda lekmannarevisorer av fullmäktige i Tomelilla kommun, har granskat de kommunala bolagen. Lekmannarevisorerna har till uppdrag att granska om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagens interna kontroll är tillräcklig. Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av års/bolagsstämman fastställda ägardirektiv.

Revisionens lekmannarevisor har under året deltagit i gemensamma träffar när det gäller kommunens bolag (Österlenhem AB, TIAB, Ökrab och Österlen VA AB). Under året har lekmannarevisorerna löpande tagit del av styrelseprotokoll och deltagit på möten med VD och styrelsens presidium.

Granskning av fastighetsunderhåll och underhåll av grönytor

En fördjupad granskning har gjorts av Österlenhem AB:s fastighetsunderhåll och underhåll av grönytor. Granskningen utgör en samordnad granskning mellan kommunens revisorer och lekmannarevisorerna i Österlenhem AB. Syftet med granskningen har varit att bedöma om kommunens och Österlenhem AB:s fastigheter och grönytor sköts på ett ändamålsenligt och värdesäkrande sätt.

Vår sammanfattande bedömning utifrån granskningens syfte är att underhållet av fastigheterna, både Österlenhem AB:s och kommunens, sköts på ett i huvudsak ändamålsenligt sätt. Dock saknas vissa styrdokument och rutiner för att hantera fastighetsunderhållet, främst digitala fastighets-/underhållssystem.

För närvarande finns det inga långsiktiga underhållsplaner varken för Österlenhem AB eller för kommunens fastigheter. Ändamålsenliga och aktuella underhållsplaner finns för kommunen men de är kortsiktiga och består främst av budget för innevarande år och plan för två år framåt. Hur ändamålsenliga planerna är, är svårt att bedöma på längre sikt.

Österlenhem arbetar med planer på fyra års sikt. Budget- och investeringsbeslut tas på tre år vilket underlättar planering och upphandling då många projekt löper mellan åren. Budget och investeringsramarna uppdateras årligen och beslutas av styrelsen.

Uppföljning av underhållsplanerna görs. Besiktningar och kontroller görs av fastighetsunderhållet, grönytor och rekreationsområden. Underhållet utförs enligt de planer som är upprättade, även om de är kortsiktiga.

Revision i kommunalförbund

Utsedda revisorer i kommunens kommunalförbund har granskat verksamheten i SÖRF och Ystad-Österlenregionens miljöförbund. Revisorerna har bedömt om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen har varit tillräcklig.

Revisorerna i SÖRF och Ystad-Österlenregionens miljöförbund har träffats löpande under året. Resultatet av genomförda granskningsinsatser har delgivits kommunrevisionen och medlemskommunerna under året.

Information från verksamheterna

Nämnder och företrädare för olika verksamhetsområden har varit inbjudna till revisorernas möten för att informera i olika sakfrågor. Därtill genomför revisorerna årligen dialogmöten med alla nämnder och styrelse för att informera sig om nämndernas och styrelsens verksamhet, ekonomi och interna kontroll. Vid dessa möten behandlas särskilt information om delårsrapport 2 samt att revisorerna inhämtar information om prognos för bokslut och årsredovisning.

Övrigt

Kommunrevisionen består av fem revisorer. Revisionen har under året biträttats av KPMG AB.

Revisorerna samarbetar med övriga revisorer inom SÖSK för informations- och erfarenhetsutbyte. Ett samverkansmöte och gemensam utbildning har genomförts under hösten 2021 där Sjöbo kommunrevision var arrangör.

Ulla-Christina Lindberg är vald revisor och Birgit Johansson är vald revisorsersättare i Vattenrådet för Nybroån, Kabusaån och Tyge å. Ulla-Christina Lindberg är vald revisor i Österlens vattenråd.

Tomelilla den 22 mars 2022

Ulla-Christina Lindberg

Anita Ullmann

Birgit Johansson

Inger Johanson-Thor

Marie Svensson

Tomelilla kommun

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Ulla-Christina Lindberg

Date: 2022-03-22 15:50:29

BankID refno: a1780973-c2fd-404b-a67f-bb1ea3b4b9c3

Ordförande Revisorerna: Ulla-Christina Lindberg

Signed by: Anita Solveig Kradjian

Date: 2022-03-22 15:46:22

BankID refno: e3dbb1be-302c-4c13-a96d-88bc68e8a0ab

Revisor: Anita Ullmann

Signed by: Birgit Johansson

Date: 2022-03-22 15:50:51

BankID refno: a84f6977-485d-4bf4-9199-3772b012105d

Revisor: Birgit Johansson

Signed by: Inger Johanson-Thor

Date: 2022-03-22 17:15:43

BankID refno: db62a9ed-8a3c-40d4-8312-2b156982d86c

Revisor: Inger Johanson-Thor

Signed by: Tina Marie Svensson

Date: 2022-03-22 15:49:30

BankID refno: bd03e033-72e9-4d12-b234-7621793849bc

Revisor: Marie Svensson